

је кавго поред осталог и то, како Аустрија није желела да је имала рат. Односно сарајевске трагедије, она би се са Србијом изравнала дипломатским путем. Међутим, Немачка је била та, која нас је и нагијала да је имала рат. И пошто нас урнисала, узела нам је војску под своју команду и сада води рат на своју руку не питајући нас! —

— А, екселенцијо, можете ли ми рећи да ли постоји у истини неспоразум између вас и Немаца? —

— И ако ми је непријатно, ја ћу апак рећи праву истину. Ствар не стоји у оној мери право, како су се наши непријатељи представљали, али сам пуг графа Тисе у Берлин, одмах по наименовању графа Билоа за посланика у Риму знаци су да односи нису онакви какви би требали да буду! —

— А шта мислите о завршетку рата? —

— Е, то је потеже питање, а после тога ја нисам компетентан за такав један суд. Моје лично мишљење је да ће моја отаџбина из свога рата изићи неокрњена. Цео цех ће платити Немачка својим колонијама! —

Оставио сам овог угарског магната нека верује да ће његова отаџбика изићи неокрњена и отишао сам у варош да проучавам душевно стање Вечлија.

РАБОШ

Због једне фалсификоване менице један београдски трговац отишао је на робију а његов ортак исплатио је жени фалсификатора онолико колико је хтео

Међутим краљева милост продрла је и кроз гвоздене решетке казамата и трговац — фалсификатор нашао се опет у слободи. У кући је затекао једно стање. Исплату је жена давно потрошила и морала је да иде да ради грубе послове. Ни деца нису била поштеђена. Девојчица је продајаца цвеће, а синчић новине.

Стање на бојишту је било критично, и трговац — фалсификатор, пошто је накупио не олико банки од својих пријатеља, отишао је у команду и јавио се да га упишу у борде и ако је био ослобођен као стално неспособан.

У једној крвавој и очајној бор-

би фалсификатор се показао као херој: ускочио је у непријатељски ров, убио бомбом 10 непријатеља и преко 20 их заробио и дотерао у своју чету. За јунаштво командант пук лично му је прикачио поднаредничке звездице и предложио га за одликовање. Осим овога добио је и штаку, јер га је једно непријатељско пистето ранило у кук.

После тронедељног лежања у болници фалсификатор је напустио болницу, али морао је штаком да се подупира, јер рана не беше још сасвим зарасла. Са звездицама, медаљом и штаком он се једног дана створи у радњу свога ортака. Овај је баш пре-брожавао пазар.

По лицу му се видело да радња иде сјајно.

— А где, јеси ти то? Па од куда ти у војнике, овај, а кад суте, молимте, пустили из..., ти већ знаш. Како си се искољео, како си се извукao. Врло лако. Из камате у ров, па у болницу где су ме са овим даровали! — Ту он показа на штаку. — А како се ти извуче? Ти из рова у дунав, и за чекмеже, и народ те лепо дарива. И да видиш то твоје даривање је боље но које.

Г. Тошев

— Промена бугарског посланика у Цариграду. —

Софija, 27. дец.

Тошев, досадашњи посланик на Порти смештен је у његово место постављен је Колушев. У дипломатским круговима, као разлог за његово смештавање, наводе неактивност у последње време.

Међутим, у бугарским политичким круговима наводе као разлог његово сувишно истицање као Туркофил, а нарочито у време објаве рата Русији од стране Турске.

Његовим смештавањем влада др. Радославова хоће у неколико да заглади своје погрешке. Колушев није до сада политички истицан и сматра се само за поштеног человека и вредна чиновника.

Жаши хероји

Милутин Спасенић

Мишар је крвавим словима и венцом славе српске овенчан, још у повесници нашег Ускрснућа под Турцима. Не

мање имаће историја у српско-аустријском рату, — да забележи златним словима, нове славе и подвиге наших хероја.

Као што је поп Лука Лазаревић са ондашњом дличном србаџијом разгонио Турке на буљуке, по Мишару, и гонио Кулин капетана, — тако је и млади херој Милутин Спасенић водник XI п. п. стекао славу успешном борбом против силеног непријатеља, браћећи своју отаџбину за коју је и свој млади живот положио 28 окт. т. год.

Давас, кад брзометна артиљерија, — монитори, митраљези и брзометне пушке, и др. модерна ратна срества, чине рат далеко свирепијим; где би се и поп Лукин Дух поколебао јер на зру нема јунака ту је ник. Милутин дао редак пример, — јунаштво које заслужује да не буде заборављено.

Наше доста ретке и слабо поседнуте позиције на Мишару, имале су да издрже напад од много јачег непријатеља. Напад несрвљено јак, Швабе су густим колонама надирале отварајући убиствену брзу паљбу из пушака и митраљеза, а под јаком ватром артиљерије а нарочито из монитора, који су невероватан пустоту у нашим редовима правили.

Позиције је требало одржати по сваку цену; лако речена, али тешко изводљива ствар, задржати војнике у рову које монитор буши и у ваздух баца, где је већ сваки пети војник избачен из строја; у тој ватри јурита поред рова, куражити сојолати и управљати војницима, мислим да би и сам поп Лука да је жив; признао за херојизам. Ето, тако је наш млади херој чинећи то скро цео дан, и успевши да непријатеља даље јачег одбије, при завршетку борбе хтевши указати хришћанску љубав своме рањенон нареднику; да га превије, у том моменту пао за отаџбину са осмеком на уснама и уверавам да је своју дужност и учинио.

„Благо оном ко до вијек

живи имао се рашта и ро-дити“. Хиљади се овакви хероји у славији или напаћеној земљи.

Слава палом хероју.

C.

Живи срп. посланик у Ђукурешту

Журнал де Балкан доноси ову вест:

Прећашњи посланик на бугарском двору г. Павле Маринковић наименован је за српског посланика на румунском двору на место г. М. Ристића који је премештен у Рим за посланика на талијанском двору.

Исти лист придаје велику дипломатску мудрост г. Маринковићу. Изражавајући симпатије које званична Румунија гаји према г. Маринковићу једновремено глорификује и симпатије румунског народа.

Бездушници

— Пажња Г. Министру Војном —

Многобројни путници, који по нужда напуштају своја огњишта, и они који стигну у Београд жале се на команданта младеначке и ратничке жељезничке станице.

Ми висмо у могућности да проверимо све оне наше и жале од бргљица у којима се жале на шиканирање и малтретирање поменутих г. г. команданата. Али да они због врше страховиту шикану над становништвом које по нужди бежи и оставља своја огњишта, мора да има нечега у ствари, јер се и сами државни чиновници, чак и виши државни чиновници жале на њихову нељубазност и малтретирање.

Не треба да наводимо све држављиве сцене наших жена и деца, што пате због обесте ових двају команданата. Они су постављени да врше извесан посао у циљу обавештења избеглог становништва. И кад они постоје ради становништва онда је најпримитивија дужност њихова, да овом избеглом становништву даје

потребна обавештења и да му се излази што је више могуће у сусрет а не да их исцује и шиканара као стожу.

Напоследку, ми мислим да та два господина, насу узели патент на ову дужност да исцују путнике и да на њима изливају свој бес.

Молимо г. министра да учини што треба и да заштити становништво од настрадаја ових два господина.

Гарибалдијевци

— Талијански добровољци у француској војсци. —

ПАРИЗ, 26. дец.

У последњим крвавим борбама на Изеру поред многих младих и одушевљених Француза пало је и неколико као роса младих талијанских добровољаца, који су на првом тресак тога и праска пушка полетели својој браћи у помоћ.

Терор у А.-Угарској

Србе муче на све стране.

Срби у А.-Угарској преважавају тешке дешаве и то само због тога што су Срби. Власи су им покупиле сву стоку и сву храну, док код Немаца и Мађара нису узимали нашта. Па ни то властима није дosta. После пораза у Србији, оне су почеле да затварају и да зlostављају. Многи који су отишли код власти вису се више нивратали.

Вешала раде у велико. Тешко оном на кога посумњавају да није „хазафа“.

Пре три дана једна дипломатска састављена из два посланика са Сабора и три посланика са Цок. Сабора и неколико најузејијих Срба сутили су да се жале цару на терор који се врши вад Срским живљем.

Штампарија Драг. Грегорића потребан је један старији ученик.

ФЕЉТОН

— Ах, Боже!

— Јели мамо, Бога је добар, он ће га довести кући?

— Хоће, снаго моја, хоће!

одговара мати љуби га, а сузе јој цуре низ бело лице.

Пролазе дани. Чича Петар иде у кафаву, распитује за свога сина. Пита овог, оног да ли му пише син, да ли ја-вља што и о његовом сину. Нико ништа не зна. Он почиње да страхује. Сви војници пишу, јављају се а његов син, његов Божа не. Ваљада нема хартије, мисли онако нехотице, и сам зна и верује па није тако. Најзад шта је друго могао но да се прекрсти.

Боже, ти си добар, ти ми га чувај!

Дани пролазе. Већ је прошло двадесет и три дана од како се последњи пут јавио.

Осануо је двадесет и четвр-

ти дан, а од њега ни трага ни гласа.

Тога дана стариц је био најзлослутнији.

— Цајо, рече он, дај ми малог Иву, да га гледам, место мого Боже.

Снаја послуша и доведе дете.

Стариц га узе пољуби га, метну га у своје крило и моловаше га.

— Слатки мој Иво, рече, шта ли је с твојим татом?

— А шта дедо? — упита дете:

— Тата је далеко, далеко.

— А ја бах волео, да је он ту.

— Ах, уздахну чича Петар и неколико суза каваше му из очију и оквасише му тле као снег белу браду.

— Дедо, ти плачеш? упита мали Ива, а лице му се растужи. Да није што зло тати?

— Мали мој.

— Шта, упита снаја која баш тад ступи у собу, зар његовог тате није више...

И сузе јој грунуше.

— Нисам мислио то, рече чича Петар.

— Ах, ти нешто зло слутиш, настављаше снаја.

Дете удари у плач.

— Шта вам је по Богу?

упаде у собу баба Џана.

Снаја јој објасни.

Ова подиже очи горе и прозбори! Ти га Боже чувај!

* * *

СКИЦЕ

Дошао сам послом у Младеновац. Не могући никде да нађем преноћиште, нашао сам да није неугодно да проведем ноћ, налакћен на сто у једној димљивој кафаници.

За столом према мени седело неколико сељака с Космаја и пило нову ракију и промуклим гласом певало неку уличну песму. Док су ови чинили своје и ракија је испољавала своје дејство. Један по један престали су да певају и загрдли масан сто, док се један усилјено држао; али видећи да мора да следије примеру својих земљака, погледа око себе погледом рањеника који часно умире на бојном пољу, зевну два три пута, и глава му клону на сто, док је он ирмљао.

— Белгија се доста држала, Белгија више не може.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Из Министарства Просвете

Све приватне молбе и службена акта, која се упућују Министру Просвете, а тичу се Народних Школа, њених наставника и ученика, од сада ће се слати у засебном зајву на адресу: Одељењу за основну наставу министарства Просвете и Црквених Правила.

За српске рањенике

Ле Журнал де Балкан, лист који излази у Румунији на француском језику отворио је упис за прикупљање прилога за Српске рањенике и до сад је прикупило:

19.949.50 дин.

Хвала му.

Против аустријског дивљаштва

Журнал де Балкан, чублијује читав низ аустријских зверстава што су починиле аустријске трупе најшим рањеницима, оглушивши се о одреде Женевске Конвенције.

Рањен и заробљен

Страшимир Јовановић резервни погонијац за кога смо јуче донели по казивању официра, да је погинуо код Космаја, накнадно смо дознали од његовог деде да је рањен и заробљен.

у мраку, крстени се.

— Ах, изговори, хвала Богу кад је само саи. Затим поче читати молитве.

После неколико тренутака опет леже. Али саи не остави. Он га хтеле до краја мучити.

Седи он пред кућом, на малој тројножној столици и гледа у небо. Наједном се забише облаци и сакрише сунце. Док ти из тог мрака излете гавран и надијесе се над њим, чича Петром. Старац диже очи да га види кад ти он пусти нешто. Старац узе и виде руку његовог Боже.

Трже се и скочи.

— Ах, благи Боже, шапушташе он, што ме тако мучиш.

Затим сиђе с постеље и са уплаканим лицем клече на земљу:

— Преблажи Боже, чувај ми Божу! Ах, ти си једини који га сачувати можеш. Ти си једини који ми га можеш вратити. Ах, да ли сам ти

Закон о помоћи невољнима у рату

Народна Скупштина донела је специјални закон о помоћи невољнима у рату који је већ и од стране владара добио своју највећу санкцију. Овај закон је права мора за оне учењиваче и пљачкаше који немилосрдно пљачкају овај свет. Предвиђене су строге казне а евентуално и забрана рада за све време трајања рата.

Ми ћемо, по могућству, објавити цео овај закон у нашем листу како би на тај начин да ли прилике сиротињи да се, позивајући се на закон, брани од учењивача.

Ништа без полиције

Писали смо неколико пута о овим рупама горе у Макензијевој улици, молили смо наше славне општине да оне раке и рупе затрпа али нико се од општинара на наше молбе није освртао.

Кад их нападнемо у листу за народ они се љуте и протестују. Денас је принуђена држава власт да сама ради оне послове, што спадају у делокруг општинских радова. Што значи: да општина нема смисла за Социјалне услове живота.

Ништа без полиције. Хвалијој.

Г-да Вида Николић

У броју од Среде 17. овнца донели смо у листу, да је г-да Вида Николић телефонскиња за време аустријанаца у Београду била нестострана у друштву аустријских официра и тим својим поступком диквалафиковала се као државни чиновник. Као се јај напис забиља однос на једну другу госпођицу слачног имена, за коју надлежне власти ваде истрагу, то ми жалимо што је неког тичном грешком коректору учињена моментално неправда г-ди Николић.

Г-да Виду Николић познајемо као једну добру и вредну службеницу, о чему је радио било речи у листу, и с тога јој овом белешком дјемо пуну сatisfakciju скре-

чуји пажњу надлежнима на њену исправност.

Доносимо понова ову и спрвку с тога, што је број у коме смо је донели, био забрањен.

Један предлог

Београдска Полиција је, уставши противу, несавесног трговаца донела једно решење којом она доказује да она има више смисла за социјалне позиве од саме Београдске Општине. Али би корисно било, ако она жели да поправи економски положај београдске сиротиње, да напера све грошибе београдске да отворе своје велике магацине. Даље, треба организовати довоз кране, варочито цереалије, тек кад се то двоје испуни могуће је сузбијати вештачко подизање цене.

Бокица Б.

Прве речи

Имало оца детенце мало, имало оца — као да није; Јер отац, кога није познало, За Српство сада, крвав борбије. Мајка сирота, пазила дете, Од уста одвајала да њега храни; И док су јадници тако гладовали Домаћин њихов Отаџбину брани. Ал, уђе шваба — Београд узе, Страх и трепет овлада свуда; Бесарева војска дошла је сада, А над мирима, да чини чуда.

Пљачкаше зграде, где је шта било, Чинише зверства, велика и мала; А као круна „културе“ њихове, Првога дана беху — вешала.

Па затим ропство, све што се нађе, Да иде улицом, рад' насушна хлеба;

И мушки и женски све су заробили Рад' већа броја... ваљда им треба.

Заробе и мајку одојчета малог, Кукала је јадна и кршила руке; Ал' обесни маџари, смејаху се круто,

Слушајуј' шта каже, гледећи јој мuke.

Дете тад' прихвати комшика једна, Српкиња права — милосрдна снаша;

И први пут дете тада прозбори: „Где ли је мама?.. Победа је наша“.

Рамка пошта

Г-ђа Љубица Х. Поповић апотекарица из Шапца, моли се да се јави својој заови Милеви К. Белкићки на адресу Милоша Великог ул. 11.

што згрешио, па ме овако мучиш?

У том се из оближње собе зачу плач, малога Иве.

Старац ослушају.

— Мамо, мамо, говори кроз плач мали Ива, ето тате, хоће да дође, где онај му не да.

Старац се упути тамо.

Мајка се ногнула над малим Ивом и крсти се у чуду.

— Шта је? упита старац.

— Једнако бунца, одговори снаја сва уплашена.

— Дај му мало воде! рече старац.

Снаја устаднија донесе хладну воду и напоји дете.

Оно се поче умиривати.

И та кућа до зоре није запала. Сви се пробудили и никоме се не спава.

Разговарали су. Старац је испричao свој сан, и с тим још више разбукао сумњу.

Баба Џона је највише хукала. Ах! Тад је сан њој из-

Саршиће се —

Последње вести

Са црногорског фронта

— Одбијен напад —

ЦЕТИЊЕ, 27. децембра.

Непријатељ је у току 25 и 26 децембра био развио нарочиту енергију противу ловћенског одреда и поред артиљеријског дејства предузимајући местимично и пешадијски напад, али су га свуда одбиле наше храбре трупе са великим губитцима по њега. На осталим фронтовима није било великих догађаја.

Са Запада

— Забрана продаје алкохола. — Немци утврђују белгијску обалу. —

ПАРИЗ, 27. децембра.

Председник Републике потписао је указ којим се у цељу Француској забрањује продаја алкохолних и сличних пића и у истоме забрањује се и отварање нових продавница шпиртуозних пића.

Листови из Копенхагена доносе да Немција јако утврђују белгијску обалу предвиђајући могућност искрцавања Енглеза.

Трка и Арбанија

РИМ, 27. децембра

Агенција Стефанија јавља да је Коромилос у једном интервју који је имао са дописницима „Трибуне“ и „Борненде де Италија“ изјавио је: да грчка крстарија одаслата у Драч на захтев грчког поеланства у Драчу искључиво у циљу да пружи склониште грчким поданицима у случају опасности.

Жорж Вајл

— „Велики губитак“ —

БЕРЛИН, 27. децембра.

Жорж Вајл штрасбуршки посланик у Рајхстагу који је као што је познато ступио у француску вјесницу оглашен је да је изгубио немачку националност.

АРМАН.

КЊЕРИ ГРЕХА И ПОРОКА

Први корак у порок

(18)

— Госпођице, верујте ми, да ме је ваш предлог изненадио и ја још не умем да дођем ксеби. Молим вас притејкјате мало да се приберем, па ћемо о тој ствари говорити на широко! — И Нулић неочекујући њен одговор и шао је горе доле по соби размишљајући како ће да наговори ово ловојче да остане код њега и даље. Њега је још плашило нешто. Бојао се да не нађе тетка из унутрашњости, па шта би онда било. Куда бих се онде сакрио?

Какв је изгледао у очима младе девојке? Мора да се ради бров. И он још нервозије поче да се шета горе доле.

Кад је већ био готов за плавом он застаде и погледа једним дубоким погледом Невенку:

— Госпођице, ваш предлог у колико више о њему мислим у толико ми изгледа смешији.

Госпођице ви сте велико дете, кад ви мислите да се може живети од рада по камеларијама.

Па добро, рецимо и да може. Али треба наћи место. Немојте да ми замерите, али после свега овога што се одиграло у вашој породици, ко би вас примио у радњи? Ретко ко.

— Наставиће се. —

www.nb.U Женеви у Швајцарској установљена је међународна информација агенција за ратне заробљенике и интернира ви лица. Адреса је ове агенције: Agence internationale de renseignements pour les prisonniers de guerre et les internés. Genève. (Suisse). На основу тач 4 чл. 11 спште поштанске конвенције, кореспонденција заробљеника или интерниран лица предата пошти непосредно или преко извештајних бироа, ослобођена су плаћања поштанских такса.

Две ПИСАЋЕ МАШИНЕ, ЈЕДАН АМЕРИКАНСКИ СТО који има ва продају, нека јави уредништву овога листа. —6—

„Монитор“

Услица и речи може се добити код „Страже“

Карбид

има у довољној количини радња

Николе Јовановића

Стари Телеграф 301 2-3

Ужиких производа и других
ДЕМИНАТЕСА

ПРЕПОРУЧУЈЕ РАДЊА

ЈОВАННЕ ГРУЈИЋ

Сремска улица до кафана
„Мали Војник“

Нарочито препоручује све кег печенја, кобасице, ементалер, салфаде, дебрецинера, шунке, сланине, сира (кашаваља), српског сира, из нових крајева. Такође има довољну количину природног вина и ракије. Цене су соподне, а услуга у свему брза и тачна.

—10—

—12—

нанабе

Модерно кафебе трајаји да купи Уредни
„Страже“.

адемен

ВАГЕ

Најбољи су из радија

Јелице Грујића

Јаворска ул. бр. 7

Врше се оправке свију и верила

6-10-295

ВАГЕ

Црвени Крст

Вида, опакака, ципела,

моли за поклоње: новаца душек, гаћа, чарапе, сламарица, кошуља, јоргана, јастука, поњава, ћили а, шареница, пешчира, марама, назуља, анула и посека.

КРАЉЕВ КО ПОВЛАШЋЕНА

Српска фабрика Стакла у Параћину

Има на стоваришту све врсте прозорог и франог стакла за домаћу потребу, а тајко исто и месецинског за апотеке

403

7-

УГЉА Шлеског 1-ва врсте

УГЉА Костолачког дрвеног

продаје по врло умреној цени.

СРПСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

Новац и поруџбине прими се у радију Спире Мишевића и Комп. до Народне Банке.

298

6-10

Кафана „Два Јелена“

У Скадарлији

Била је створена за своје време бомбардовања; и сада је отворена и препоручује публици добру вину и ракије као и добар кестет.

394

—9—

Кодонијадна деликатесна радња

„Гранд Пасаж“

Отворена је и има увек свежу робу

4-13-196

уредништво прима огласе по умереној цени.

Извештавамо родбину, пријатеље и познанике да је наша добра и никад непрежаљена супруга, мајка, ћерка, сестра, сестричница и унука

+ Савка В. Радовићевић

преминула је 22. о. м. после краћег боловања у најлепшем добу живота 33 год., а сахрањена 23 у младеновачком гробљу.

У исто време сматрам за своју дужност изјавити најискренији благодарност нашој јуни Насти и јујаку Мих. Т. Петровићу, трг. овд. и г-ђи Ангелини П. Петровића који не пожалише труда при неговању наше драге болеснице, као и око спреме и сахране и тиме нам врло велике услуге учинише, зашта чим вечно остајемо благодарни.

Младеновац, 23. децембра 1914. г.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруг: Војислав Радошић; ћерка: Живана и Косара; синови: Гаврило и Радосав; мати: Јелена С. Тешин; сестра: Даница; зет: Милан; брава: Драгољуб и Миодраг и остала родбина.

1-3

Са болом у души јављамо познаницима и пријатељима, да је наш добри и никад непрежаљени син, брат, сестрић и унук

+ Милорад — Мика Станојловић

срв. ђак VIII. раз. IV беогр. гимназије — членовник београдске амбуланте поште

после осмодневног боловања преминуо је и сахрањен 14. о. м. у Ђевђелији у најбољем добу свога живота у 21. г. — оставивши нас да за њим вечно тугујемо.

Поред неизмерне тuge за нашим изгубљеним Миком изјављујемо искрену захвалност: г. Милораду Јовановићу, упр. поште у Ђевђелији и његовој мајци г-ђи Милици, који га у своју кућу примише и неге му указаше. Не мање смо за хвалили г-ђи Лепосави Марковићи к фецики код које је душу испустио, као и госпођици Нади Лукићевој колегинци Микој која га у болести надгледаше.

Такође дугујемо захвалност: г. д-р Венијамину проф. гимназије и Сави Јергићу намеснику, који из почасти чинодејствоваху при спроводу и на седмо-дневном помену. Захваљујемо свима који му у болести услуге учинише и до вечне га ћуће одпратише.

ЗА НАВЕК ОЖАЛОШЋЕНИ

Родитељи: Вукосава и Владислав Станојловић, мама: Милка; тече: Милорад Милојевић; сестра: Видосава; браћа: Властимир, Добривоје и Братислав; деда и баба: Милица и Милоје Вићентијевићи — Бља; јујак: Драгољуб; јуна: Милева; тетке: Драга М. Димитријевића, Јулка И. Сомборски, Спасојка Вићентијевића и остала многобројна родбина.

1-1

ШТАМПАРИЈА

Драг. Грекорића и друга

БЕОГРАД

Космајска улица бр. 22.

БЕОГРАД

Препоручује се поштованом грађанству за израду сваковрсног штампарског послакао: часописа, циркулара, вињета, свадбених позивница, вереничних карти, посмртних листа

Штампарија је складбена са хјуморскијим новим словима, шарама и ликовима.

Штампарија је складбена са четири штампарске машине и две СЕЦ машине за слагање, да би могла сваки посебно израдити на потпуној задовољству пошт. своје муштерије.

Израда је чиста и брза, — Цена умерена.

једно време и утицала на Русију да промени своју негативну акцију против грађења немачких желевица у М. Азији.

И кад је 1911. г. Немачка опет покренула питање о Мароку, изјавивши демонстративно своје непријатељско глеђиште, Француска је морала да попусти и да пристане да Немачка заузме један додо Конга у Средњој Африци. После овога још су се више заштирила колонијална питања у Африци међу великим силама а нарочито између Немачке и Француске. Немачка колонијална политика почела је да прети и у Малој Азији француским, империјалистичким интересима у Сирији. Немачка је се почела утврђивати и у Александрети, пристаништу Средоземног мора и завршној тачци Багдадске железнице.

Ето таки су били француско-немачки односи до светског рата.

Бугарски конкетују

— Интервју са Савовом, министром војним —

Бечки полузванични орган „Рајхспост“ објавио је један телеграм свога кореспондента из Софије, који је интервјујао генерала Савова, бившег бугарског генералисма у балканском рату.

Савов је изјавио да, ако се направи биланс догађаја, онда се успеси морају констатовати на страни централних великих сила: Немачке и Аустрије. Немачка је показала целом свету своју циновску снагу, а Аустро-Угарска је доказала да је велика сила рат excellence. Генерал Савов је развио једну велику похвалу грандиозним подвигима аустро-угарске војске која је толико времена сузбијала готово целу колосалну руску војску; па је завршио изјавивши: Аустро-угарски народи могу се збила поносити тим подвизима.

Што се тиче неутралних држава, генерал Савов је изјавио да ће Бугарска одржати

своју неутралност докле год то буде могућно. Одговорни фактори сузбијају сваку врсту агитације и управљају се само према интересима земље. А кад куцне час, бугарски народ пскажа исту ону слогу и биће готов на исте оне жртве као и у балканском рату. Бугарска војска је спремна и вршиће своју дужност до краја, чим то интереси отаџбине захтевају.

Немци за Турске

— Сантарна мисија за Кавказ —

Рим, 28. дец.

Турска влада обратила се Берлину са молбом да јој се пошље повећи број чекара са послугом и санитетским материјалом.

Немачки главни штаб решио је да се одазове овој молби и послало је једну санитарну мисију од 100 људи, која ће отићи на Кавказ.

Руси демантују

— Немачке лажи. —

Одмах по своме доласку за посланика кнеза Било је почeo да шири гласове о миру на који ће „Руси најзајмомрати да поистану.“

Руски посланик у Риму, по наредби своје владе демантовао је све те немачке лажи, и изјавио је да је од стране Немачке преко неутралних држава у неколико махова чињен покушај за мир, али је руска влада увек до сада остало верна својој одлуци и неће пристати на мир пре што Немачка и Аустрија не буду коначно утучене.

Поенкаре и Цар

— Први међу равнима —

Париз, 29. дец.

Обожињем грађанику председник Поенкарео послало је руском цару честитку, у којој му честита Христово Рождество, и дивећи се беспри-

је почела клијати слобода браће: Старосрбијанаца и Македонаца.

Мало касније стајала је хумка сама, а трагови оних који су скоро отишли познавали су се по оном блату.

* * *

Чича Петрова кућа је била утучена.

Нема више за њу радости. Њена радост је сахрањена. Сада је она живела што је морала а не што јој се милело живети.

Збила, чича Петар се је требао дичити јер:

„Благо оном ко до вјека живи, Имао се рашта и родити.“

Али, први бол тешко је са владати. Једини дика куће неста и кућа мора жалити. Она је добила сасвим други, жалостан изглед. Дана пролазе онако. Нити је ко, из куће чиче Петрове, осећао глад нити жеђ, нити умор, нити потребу за одмараше. Једу,

тек само обичаја ради. Легну зато што је ноћ. Умор не осећају. Једне вечери седе и после вечере разговарају готово шапатом. А малог Иве држи мати у краљу.

— А је ли мамо, тек ће он, а тата код попе? Попа му више не да да дође? —

Опет наста кукање, јер мали Ива беше дирао у жицу. И те ноћи се деси нешто страшно.

* * *

Пошто се сити исплакаше разиђоше се да спавају. Чича Петар оде у своју собу, свуче се и леже. Неко време се претурао по постељи, док заспа.

Али га у сну проби хладан зној.

Страшан сан:

Врата се отворише и на њима се указа његов Божа са великим раном на грудима и локвом усирене крви. Крохи

мерној храбrosti руских војника Поенкаре изражава наду да ће божјом милостшћу Савезничко оружје ускоро бити крунисаво сјајном дефинитивном победом. У тој победи која ће човечанство спасити од једног варварског народа, руско оружје добиће највеће признање, а храброст руских војника биће записана златним словима у Историјама народа, који се борили за праведну ствар.

Св. Столица и Порта

ЦАРИГРАД, 29. дец.

У цариградским полигличким круговима говори се да се између Ватикана и Порте воде преговори о установљењу папског заступништва при Порти.

Порта је по истим гласовима дала свој пристанак и сада се ради на избору личности која би имала да прими ову дужност.

СНИЦЕ

Воз је полако ишао, а ми смо говорили о нашој великој победи на Церу. Сви срећни, трудили смо се да са што више детаља изнесемо овај грандиозан успех наше војске. На нашу жалост међу нама није било ни једног учасника ове величанствене борбе, који би нам је верније описао:

Али срећа је била на нашој страни. Услед овог говора устаде са свога ранца један војник у цвијеру и врло течно нам испричао ток борбе.

Но, која вајда од овог кад у раницу овог војника била је свила коју је овај [носио] у филијалу своју у унутрашњости и кад је овај војник, док се водио бој на Церу, седео угодно у свом дубини и глобио породице оних који стварају Велику Србију.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Г. Несторовић у Нишу

Г. Ђ. Несторовић председник београдске општине, отпотовао је јуче у Ниш због зајма општинског, пошто је прва половина, од 500 хиљада утрошена на раздавање општинске помоћи београдском становништву.

тако да не беше тебе. Ја сам се одмарao, одмарao, али дође ти, пробуда мe и рече: Устани и хајде замном. Ја сам тако и урадио. Ти ме доведе овде, закопа ме у хладни, мрачни гроб и остави ме а ти дође овде и леже у твоју меку, топлу постељу. Ах, немилостиви оче!

— Па ти си и тамо био у гробу, рече отац.

— Ах, зајеца син, ја сам и тамо био у гробу. Али овај гроб није као овај. Ах, оче, ово је пустинја. Овде ја немам друштва. Овде ја не смем седети. Овде се ја никако не могу смирити, никако седети, никако одморити. Ја морам вечно ићи од Куманова дводе. Сваког дана ја морам бити код својих другова код Куманова, сваке наји код свог тела, у овом мрачном гробу.

— Е, сине мој, ада, лези у гроб и одмарaj се, рече отац.

— Оче мој, радио бих ја

је донећемо по могућству и имена свих тих племенитих лица, који су на овај начин доказали сну љубав према нашим рањеним херојима.

Хвала нашим савезницима Енглезима!

Енглески Црвени Крст

Још једна мисија енглеског Црвеног Крста од 36 лица са материјалом и медикаментима допутовала је преко Солуна јуче у Ниш.

Хвала нашим савезницима Енглезима!

Из одборске седнице

На јучерашњој седници општинског одбора решено је да се одкупи још 3000 метара дрва од г. Светозара Баторића који је дао најефтињу цену. Према томе, мояи ће све породице да се снабду дрвима.

Позив свештеника

Министар Просвете издао је наређење да сви свештеници који су због упада непријатељског напустили своје парохије, треба одмах да се врате у своје парохије ради исправљања својих дужности.

Србија и Тураки

Пошто је Турска објавила Свети Рат Србији и њеним савезницима то од 18 новембра ове године престају важити угговори, конвенције и аранжман закључени између Србије и Турске а међу њима и Уговор о Миру закључен између Србије и Турске 14 марта 1914. год. у Цариграду.

Пример за углед

Г. Сава Арсић трг. из Ђипчије, ставио је своју кафану, на расположењу војној власти да се у њој инсталира једна мала резервна болница, у којој се данас налазе рањеници. Поред тога г. Арсић је и иначе своје чланове из породице ангажовао као болничарке.

Истичући овај пример племенитоста честите старине г. Арсића, трудићемо се да доносимо имена свих тих племенитих људи који су ма чим допринели општој ствари.

Ћупричани за наше рањенике

За време Божићних празника, Ћупричани су обилним понудама даривали по болницама, наше рањенике, а својим посетама олањавала им боравак у Болници.

У једном од наредних бро-

јева донећемо по могућству и имена свих тих племенитих лица, који су на овај начин доказали сну љубав према нашим рањеним херојима.

Хвала нашим савезницима Енглезима!

Једна интерpellација

Социјалистички посланици г. г. Драгиша Лапчевић и Триша Кацлеровић. Улажући протест због занемаривања ратне сиротиње траже од председника владе да одговори одмах:

1. Зашто је дозволила Влада да се толики сиромашан свет мучи да пропада и умире?

2. Зашто се не примењује и овај непотпуни Закон о помагању невољних у рату?

3. Је ли вољна да се бар у будуће довељно п стара за што човечнији живот овог света?

Ову интерpellацију упућују председнику владе јер је ово ствар целе Владе и тиче се и оног сиромашног света о коме апсолутно не постоји никакво стање владино.

За Нововелца

У радњи Лазара П. Јефтића ликерције у Макензијевој улици може се добити цигарете од 1,40, дувана криженаца и две врсте: Бенивац од 25 динара кгр. и онај други од 10 динара кгр.

ОСТАЛИ У БЕОГРАДУ

Г-ђа Мица Спасић, са петором децом и сестром г-ђицом Милићевом.

Г-ђа Софија Милаковић са ћерком г-ђицом Катијом и сином Славком.

Из Нове Србије

Слава Србима...

Децембра месеца, на југу наше лепе Огацбине, у дану када је квасила топла кишица,

www.nb.y У Женеви у Швајцарској установљена је међународна информациона агенција за ратне заробљене и интернира на лица. Адреса је ове агенције: Agence internationale de renseignements pour les prisonniers de guerre et les internés. Genève. (Suisse). На основу тач 4 чл. 11 опште поштанске конвенције, кореспонденција заробљеника или интерниран, лица предата пошти непосредно или преко извештајних бироа, ослобођена су плаћања пешчанских такса.

ДБС ПИСАЋЕ МАШИНЕ, ЈЕДАН А-МЕРИКАНСКИ СТО којима се продају, нека јави уредништву овога листа. — 6—

„Монитор“

У слици и речи може се дубити код „Страже“

Карбид

има у довољној количини радња

Николе Јовановића
Стари Телеграф

309 2-3

Хемијских производа и других
ДЕЛИКАТЕСА
ПРЕПОРУЧУЈЕ РАДЊА

ЈОВАНКЕ ГРУЛІЋ

Сремска улица до кафана
„Мали Вејник“

Нарочито препоручује уск све кег печенја, кобасица, ементалер, салфазде, дебрецина, шунке, сланине, сира (кашкаваља), српског сира, из нових крајева. Такође има довољну количину природног вина и ракије. Цене су складне, а услуга у свему брза и тачна.

— 12 —

канабе

одерно канабе трајки да купи Уредни
„Страже“.

адресан

ВАГЕ

Најбољи су из радије

Јелице Грујића

Јаворска ул. бр. 7

Врше се оправке свију и вернила

6-10-293

ВАГЕ

Црвени Крст

моли за поклоње: новаца душек, гађа, чарапе, сламарица, кошуља, јоргана, јастука, поњава, њилића, шареница, пешкира, марама, назувница, опанака, цивела,

КРАЉЕВ КО ПОВЛАШЋЕНА

Српска фабрика Стакла

у Параћину

Има на стоваришту све врсте простог и финог стакла за домаћу потребу, а тако исто и медицинског за апотеке

403

— 7 —

УГЉА ШЛЕСКОГ 1-В² ВРСТЕ

УГЉА КОСТОЛАЧКОГ ДРВЕНОГ

продаје по врло умреној цени,

СРПСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА

Новац и поуџбина прима се у радњи Спире Ми-
лошевића и Комп. до Народне Банке.

298

6-10

Кафана „26а Јелена“

У Скадарлији

Била је створена за своје време бомбардовања; и сада је отворена и препоручује п. публици во-
брз вина и ракије као и добар кест.

394

— 9 —

ШТАМПАРИЈА

Драг. Грегорића и друга

БЕОГРАД

Космајска улица бр. 22.

БЕОГРАД

Препоручује се поштованом грађанству за израду сваковрсног штампарског послакао: часописа, циркулара, вињета, свадбених позивница, вереничних карти, посмртних листа.

Штампарија је складбена са најмодернијим новим слободним, шарама и ликовјама.

Штампарија је складбена са четвртим штампачким машинама за слагање, па ће могла сваки час да изради по 1000 листа.

Израда је чиста и брза, — Цена умерена.

Кодонијадна деликатесна радња

„Гранд Пасаж“

Отворена је и има увек свежу робу

4-13-196

Уредништво прима огласе по умереној цени.

Извештавамо родбину, пријатеље и познанике да је наша добра и викенд непрекаљена супруга, мајка, ћерка, сестра, сестричина и унук

+ Савија В. Радојчићева

преминула је 22. о. м. после краћег боловања у најлепшем добу живота 33 год., а сахрањена 23 у младеновачком гробљу.

У исто време сматрам за своју дужност изјавити најискренију благодарност нашој ујни Насти и ујаку Мих. Т. Петровићу, трг. овд. и г-ђи Ангелини П. Петровића који не пожалише труда при неговању наше драге болеснице, као и око спреме и сахране и тиме нам врло велике услуге учинише, зашта чим вечно остајемо благодарни.

Младеновац, 23. децембра 1914. г.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруг: Војислав Радојчић; ћерка: Живана и Колара; синови: Гаврило и Радосав; мати: Јелена С. Тешин; сестра: Даница; зет: Милан; браћа: Драгољуб и Милоје и остала родбина.

308 1-3

Са болом у души јављамо познаницима и пријатељима, да је наш добри и никада непрекаљени син, брат, сестрић и унук

+ Јандрија — Јаков Станојловић

срп. јак VIII. раз. IV беогр. гимназије — чиновник београдске амбуланте поште

после осмодневног боловања преминуо је и сахрањен 14. о. м. у Ђевђелији у најбољем добу свога живота у 21 г. оставивши нас да за њим вечно тугујемо.

Поред неизмерне тuge за наше изгубљеним Миком изјављујемо искрену захвалност: г. Милораду Јовановићу, уредништву у Ђевђелији и његовој мајци г-ђи Милици, који га у своју кућу примише и него му указаше. Не миње смо за хвални г-ђи Лепосави Марковићки к фецики код које једушу испустио, као и господици Нади Лукићевој колегијацији. Миковој која га у болести нагледаše.

Такође дугујемо захвалност: г. г. д-р Венијамину проф. гимназије и Савију Јергију најменснику, који из почасти чинодејствоваху при спроводу и на седмо-дневном помену. Захвљујемо свима који му у болести услуге учинише и до вечне га куће одпратише.

ЗА НАВЕК ОЖАЛОШЋЕНИ

Родитељи: Вукосава и Владислав Станојловић, мама: Милка; тече: Милорад Милојевић; сестра: Видосава; браћа: Властимир, Добривоје и Братислав; деда и баба Милица и Милоје Вићентијевић — Бља; ујак: Драгољуб; ујна: Милева; тетке: Драга М. Димитријевића, Јулка И. Сомборски, Спасојка Ви-
307 1-1

307 1-1

н-тијевићева и остала многобројна родбина.

— 12 —